

Denne side er maskinoversat [\[Link\]](#). Maskinoversættelser kan indeholde fejl, der potentielt gør teksten mindre klar og nøjagtig. Ombudsmanden påtager sig intet ansvar for eventuelle afvigelser. For de mest pålidelige oplysninger og den største retssikkerhed henvises der til originalversionen på engelsk, som der er linket til ovenfor. Læs mere i vores [sprog- og oversættelsespolitik](#) [\[Link\]](#).

Afgørelse om undersøgelse på eget initiativ af, hvordan Kommissionen overvåger EU's struktur- og investeringsfonde for at sikre, at de anvendes til at fremme handicappedes ret til en uafhængig tilværelse og inklusion i samfundet (OI/2/2021/MHZ)

Afgørelse

Sag OI/2/2021/MHZ - **Indledt den** 03/02/2021 - **Afgørelse af** 27/04/2022 - **Den vedrørte institution** Europa-Kommissionen (Ikke grund til yderligere undersøgelser) |

Undersøgelsen vedrørte, hvordan Kommissionen overvåger, at medlemsstaterne anvender EU's struktur- og investeringsfonde (ESI-midler) til at fremme handicappedes og ældres ret til en selvstændig tilværelse og integration i samfundet (afinstitutionalisering), og om Kommissionen anvender sanktioner, hvis de ikke gør det.

I løbet af undersøgelsen modtog Ombudsmanden bidrag fra nationale ombudsmænd og civilsamfundsorganisationer.

Ombudsmanden fandt, at Kommissionen kunne give klarere retningslinjer om behovet for at fremme afinstitutionalisering i forbindelse med anvendelsen af ESI-fondene. Hun mente også, at Kommissionen kunne tage skridt til at forbedre overvågningen af ESI-finansierede aktiviteter, og at den bør anlægge en mere proaktiv tilgang til håndhævelse, navnlig når der rejses bekymring over, at ESI-finansierede aktiviteter er i strid med forpligtelsen til at fremme afinstitutionalisering. Ombudsmanden påpegede også behovet for at være særlig årvågen over for midler, der anvendes under genopretnings- og resiliensfaciliteten.

Ombudsmanden afsluttede undersøgelsen og fremsatte ti forslag med henblik på at forbedre Kommissionens vejledning og overvågningsprocessen. Hun understregede behovet for, at Kommissionen bevæger sig hurtigt i betragtning af de supplerende finansieringsprogrammer, der er oprettet som reaktion på covid-19-pandemien, samt de seneste ændringer af de gældende regler.

Ombudsmanden vil overveje at vende tilbage til dette spørgsmål i fremtiden for at vurdere fremskridtene.

Baggrund for undersøgelsen på eget initiativ

1. EU er part i FN's konvention om rettigheder for personer med handicap (CRPD), hvis bestemmelser nu er en integreret del af EU-retten [1] . I artikel 19 i konventionen om rettigheder for personer med handicap hedder det, at konventionens parter *anerkender "en lige ret for alle personer med handicap til at leve i samfundet, med valg, der er lige med andre, og træffer effektive og passende foranstaltninger for at lette handicappedes fulde udøvelse af denne ret og deres fulde inklusion og deltagelse i samfundet"*. EU har udpeget en uafhængig tilværelse og retten til social inklusion som en EU-kompetence [2] .

2. "Afinstitutionalisering" [3] er et specifikt mål for konventionen om rettigheder for personer med handicap. FN's Komité for Rettigheder for Personer med Handicap [4] har sagt, at fortsatte investeringer i institutionel pleje hæmmer den fulde gennemførelse af retten til at leve uafhængigt og blive inkluderet i samfundet. [5] FN's komité anbefalede, at " *EU udvikler en tilgang til at vejlede og fremme afinstitutionalisering og styrke overvågningen af anvendelsen af de europæiske struktur- og investeringsfonde for at sikre, at de anvendes strengt til udvikling af støttetjenester for personer med handicap i lokalsamfundene og ikke til sanering eller udvidelse af institutioner* ". Udvalget anbefalede også, at EU skulle "suspensionere , tilbagetrække og inddrive betalinger, hvis forpligtelsen til at respektere de grundlæggende rettigheder krænkes" [6] .

3. **Forordningerne om fælles bestemmelser** [7] [8] fastsætter reglerne for de europæiske struktur- og investeringsfonde ("ESI-fondene"). De anfører, at ESI-fondene bør gennemføres på en måde, der fremmer overgangen fra institutionel pleje til familiebaseret pleje og pleje i nærmiljøet [9] .

4. I tidligere klagebaserede undersøgelser søgte Den Europæiske Ombudsmand at undersøge, hvor konsekvent dette anvendes. [10] Civilsamfundsorganisationer giver fortsat udtryk for bekymring over anvendelsen af EU-midler til opførelse af institutionelle plejefaciliteter for personer med handicap [11] .

5. Covid-19-pandemien fokuserede igen på situationen for personer på plejainstitutioner med dokumentation for, at der ikke blev taget tilstrækkelige skridt til at beskytte personer i institutionel pleje. I maj 2020 skrev FN's daværende særlige rapportør om rettigheder for personer med handicap og FN's særlige rapportør om retten til tilstrækkelige boliger til Europa-Kommissionen for at give udtryk for bekymring over visse EU-finansierede projekters overholdelse af artikel 19 i FN's konvention om rettigheder for personer med handicap. [12] De anførte bl.a. følgende: " *Ved fortsat at yde finansiel støtte til projekter, der fremmer og styrker institutionaliseringen af personer med handicap, støtter, legitimerer og bidrager Kommissionen aktivt til videreførelsen af den medicinske handicapmodel og underminerer dermed de*

fremskridt, der er gjort med vedtagelsen af FN's konvention om rettigheder for personer med handicap, og tilskynder staterne til at opretholde forældede, ineffektive og diskriminerende rammer, der krænker rettighederne for personer med handicap. "

Undersøgelsen

6. Ombudsmanden indledte på eget initiativ en undersøgelse for at undersøge, hvordan Kommissionen overvåger, at medlemsstaterne anvender EU's struktur- og investeringsfonde (ESI-midler) til at fremme retten til en uafhængig tilværelse for personer med handicap, og om Kommissionen pålægger sanktioner, hvis de ikke gør det.

7. Under undersøgelsen modtog Ombudsmanden Kommissionens svar på Ombudsmandens specifikke spørgsmål. Ombudsmanden anmodede civilsamfundsorganisationerne om deres bemærkninger til Kommissionens svar [13] .

8. Ombudsmanden anmodede også medlemmerne af Det Europæiske Netværk af Ombudsmænd (ENO) om deres input om, hvordan retten til en uafhængig tilværelse gennemføres i deres medlemsstat, på grundlag af klager, de har behandlet, eller oplysninger, som de har fået kendskab til. Ombudsmanden spurgte dem også, om de finder det muligt og ønskeligt at deltage i nationale "overvågningsudvalg", som vil undersøge resultaterne af EU-finansierede programmer i overensstemmelse med EU's charter om grundlæggende rettigheder og FN's handicapkonvention [14] Tretten nationale ombudsmænd svarede. [15]

Overvågning

Ombudsmandens spørgsmål til Kommissionen

9. Ombudsmanden stillede detaljerede spørgsmål til Kommissionen og stillede følgende spørgsmål:

a) Om Kommissionen agter at styrke sin rolle i overvågningen af, at ESI-fondene anvendes til at fremme afinstitutionalisering?

B) Om Kommissionen påtænker at foretage ændringer eller forbedringer vedrørende dette spørgsmål i de praktiske retningslinjer for dens personale og nationale myndigheder for håndteringen af EU-finansierede projekter?

C) Om Kommissionen påtænker yderligere foranstaltninger eller finansiering med henblik på aktivt at fremme afinstitutionalisering på grundlag af de akutte problemer, der er konstateret i forbindelse med covid-19-pandemien?

d) Om Kommissionen agter at anvende specifikke krav til finansieringsprogrammer, der har til

formål at fremme afinstitutionalisering?

10. Ombudsmanden anmodede også Kommissionen om at dele sit svar på den skrivelse, som FN's særlige rapportør om rettigheder for personer med handicap og FN's særlige rapportør om retten til tilstrækkelige boliger har sendt i fællesskab til Kommissionen.

Svar fra Kommissionen

11. I finansieringsperioden 2021-2027 vil Kommissionen fortsat godkende de nationale programmer og overvåge og revidere dem regelmæssigt for at sikre, at de enkelte projekter overholder de aftalte prioriteter, gennemførelsesbestemmelserne og princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning vedrørende EU-budgettet. De nationale myndigheder har imidlertid hovedansvaret og har skønsmæssige beføjelser til at udvælge og overvåge individuelle projekter med henblik på finansiering i overensstemmelse med EU's charter og forordningen om fælles bestemmelser.

12. Kommissionen sagde, at selv om anvendelsen af ESI-midler til boligfaciliteter ikke er endeligt forbudt, skal medlemsstaterne gøre fremskridt med hensyn til at fremme en uafhængig tilværelse og afinstitutionalisering. I Kommissionens vejledning til medlemsstaterne om anvendelsen af ESI-fondene for perioden 2014-2020 fremgik det, at der ikke kunne ydes støtte til opførelse eller renovering af plejehjem, uanset deres størrelse. I flere tilfælde søgte medlemsstaterne imidlertid finansiering til plejehjem, idet de argumenterede for, at dette var en del af processen for at sikre afinstitutionalisering og en uafhængig tilværelse. De fremførte, at denne proces kræver udvikling af individualiserede tjenester, planlagt lukning af institutioner til længerevarende ophold og tilrådighedsstillelse af generelle tjenester for personer med handicap.

13. Ifølge Kommissionen bør der være en klar prioritet, idet Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+) anvendes til at støtte levering af lokalsamfunds- og familiebaserede tjenester. Som et supplerende skridt i denne proces kunne der være blevet tildelt midler fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) til infrastrukturudvikling med henblik på at sikre en uafhængig tilværelse.

14. For programmeringsperioden 2021-2027 er fremme af afinstitutionalisering fortsat en prioritet for ESI-fondene. Kommissionen har til hensigt at udstikke retningslinjer for medlemsstaterne om fremme af en uafhængig tilværelse og inklusion i lokalsamfundet.

15. Kommissionen beskrev de nødvendige betingelser for gennemførelsen af ESI-fondene. For programmeringsperioden 2014-2020 blev de kaldt forhåndsbetingelser. For finansieringsperioden 2021-2027 kaldes de "grundbetingelser" med to forskellige kategorier: horisontale betingelser, der gælder for alle EU-midler, og tematiske betingelser, som er relevante for overgangen fra institutionel pleje til pleje i nærmiljøet [16].

16. Kommissionens overvågning omfatter en vurdering af, om medlemsstaterne opfylder disse

betingelser. Det har til hensigt at udvikle et uddannelsesmodul og yde teknisk bistand for at sikre, at betingelserne gennemføres. Kommissionen vil overvåge gennemførelsen af programmerne gennem møder i overvågningsudvalget, årlige gennemførelsesrapporter, årlige revisionsmøder og tekniske møder. Kommissionen anvender også yderligere overvågningsressourcer såsom eksterne eksperter, læringsseminarer og uddannelseskurser for sine egne "desk officerer", der følger finansieringsprogrammer i medlemsstaterne.

17. Kommissionen anførte, at overvågningsudvalgene bør omfatte organer for grundlæggende rettigheder såsom nationale menneskerettighedsinstitutioner, som kan spille en rolle med hensyn til at sikre, at EU-finansierede programmer udformes og gennemføres i overensstemmelse med chartret. Relevante interessenter, f.eks. organisationer, der repræsenterer personer med handicap, bør inddrages i udformningen og gennemførelsen af programmerne, og deres ekspertise og input bør anvendes grundigt.

18. Med hensyn til covid-19-pandemiens indvirkning på finansieringsafgørelserne anførte Kommissionen, at investeringsinitiativerne som reaktion på coronavirusset [17] omfattede støtte til operationer, der har til formål at begrænse spredningen af virusset i plejehjem og fremme udviklingen af hjemmepleje og lokalsamfundsbaseerede tjenester. Genopretningsbistanden til samhørighed og de europæiske territorier (REACT-EU) ydede yderligere midler under ESF+ og EFRU til bl.a. indkøb af værnemidler til plejepersonale samt til udvidede sundheds- og socialtjenester.

19. I sit svar til FN's særlige rapportører anførte Kommissionen, at fremme af overgangen fra institutionelle tjenester til lokalsamfundsbaseerede tjenester i nogle tilfælde kan kræve overgangsløsninger med henblik på at sikre sunde og sikre levevilkår. Den understregede, at den har til formål at sikre, at dette ikke undergraver det overordnede formål med artikel 19 i konventionen om rettigheder for personer med handicap.

20. Som svar på FN's rapportørers spørgsmål om anvendelsen af ESI-midler til at erstatte store institutioner med mindre institutioner for personer med handicap sagde Kommissionen, at det er medlemsstaternes ansvar at vælge, hvilke projekter der skal støttes, men at de skal opfylde de nødvendige betingelser.

Ombudsmandens vurdering

21. Ombudsmandens vurdering tager hensyn til svarene fra nationale ombudsmænd og civilsamfundsorganisationer, der er blevet hørt i forbindelse med undersøgelsen, og som findes i bilaget.

22. Det fremgår af forordningen om fælles bestemmelser, at selv om medlemsstaterne er ansvarlige for at forberede de operationelle programmer [18] og partnerskabsaftalerne [19] samt for at gennemføre programmer i overensstemmelse med gældende national lovgivning og EU-lovgivning [20], er Kommissionen ansvarlig for at overvåge, om ESI-fondene anvendes i overensstemmelse med de mål og standarder, der er fastsat i forordningen.

23. Ved overvågningen af ESI-fondene bør Kommissionen vurdere, om medlemsstaterne følger de retningslinjer, den fastsætter. I sin *strategi for rettigheder for personer med handicap 2021-30* [21] meddelte Kommissionen, at den i 2023 vil vedtage retningslinjer, der *anbefaler medlemsstaterne forbedringer med hensyn til en uafhængig tilværelse og inklusion i lokalsamfundet*". Det er af største betydning, at Kommissionen udarbejder denne vejledning i samråd med organisationer, der repræsenterer personer med handicap.

24. Ombudsmanden er desuden af den opfattelse, at Kommissionen bør give sit eget personale ajourførte og utvetydige retningslinjer for at sætte dem i stand til nøje at overvåge, at medlemsstaternes anvendelse af EU-midler er i overensstemmelse med artikel 19 i konventionen om rettigheder for personer med handicap. Den eneste offentligt tilgængelige vejledning til Kommissionens personale om afinstitutionalisering stammer fra 2014 [22]. Den indeholder ikke en tjekliste over elementer, som Kommissionens skrivebordsmedarbejdere bør tage hensyn til ved vurderingen af nationale dokumenter. Vejledningen er beskrivende og ville have gavn af at blive gjort mere praktisk. [23]

25. Udstedelsen af nye retningslinjer til medlemsstaterne og til Kommissionens eget personale er en prioritet i betragtning af ændringerne i den nye forordning om fælles bestemmelser og de supplerende finansieringsprogrammer, der er oprettet som reaktion på covid-19-pandemien. Når de er vedtaget, bør de offentliggøres online for at lette offentlig kontrol.

Vejledning til medlemsstaterne

26. Kommissionen godkender partnerskabsaftalerne og efterfølgende programmerne til gennemførelse af de tilknyttede fonde [24]. For finansieringsperioden 2014-2020 [25] var godkendelsen betinget af, at der findes administrativ kapacitet til gennemførelse og anvendelse af handicapkonventionen [26], og at der findes en strategisk politisk ramme for fattigdomsbekæmpelse, herunder foranstaltninger til fremme af overgangen fra institutionel pleje til pleje i nærmiljøet [27].

27. Nationale programmer [28] bekræfter ikke altid udtrykkeligt eksistensen af en specifik national strategi for afinstitutionalisering. Kommissionen bør bestræbe sig på at gøre noget ved dette for den nuværende programmeringsperiode 2021-2027 [29], f.eks. ved at anmode medlemsstaterne om at fremlægge klare oplysninger om deres afinstitutionaliseringsstrategier.

28. For programmeringsperioden 2021-2027 er Kommissionen forpligtet til at kontrollere, at de nationale programmer opfylder grundforudsætningerne. [30]

29. Med hensyn til overholdelsen af de horisontale betingelser bemærker Ombudsmanden, at Kommissionen allerede har udstedt retningslinjer, herunder en tjekliste om overholdelse af chartret om grundlæggende rettigheder i forbindelse med anvendelsen af ESI-fondene [31]. Dette kom som svar på en tidligere ombudsmandsundersøgelse [32].

30. Med hensyn til de to tematiske betingelser, der er relevante for afinstitutionalisering [33] , er kriterierne for at opfylde disse to betingelser generelle. Den kommende vejledning til medlemsstaterne bør søge at tackle dette ved f.eks. at give eksempler på mulige foranstaltninger, der kan støtte afinstitutionalisering og overgangen til familie- og lokalsamfundsbaselet pleje. Organisationer, der repræsenterer personer med handicap, bør høres om dette og anmodes om at foreslå mulige elementer i sådanne foranstaltninger.

31. Ombudsmanden opfordrer også Kommissionen til at sørge for, at medlemsstaterne sikrer, at deres anvendelse af midler under EU's genopretnings- og resiliensfacilitet også fremmer afinstitutionalisering.

Vejledning til Kommissionens personale

32. I sin *strategi for rettigheder for personer med handicap 2021-30* anførte Kommissionen, at anvendelsen af ESI-midler til opførelse eller renovering af boliginstitutioner til længerevarende ophold i den foregående programmeringsperiode var udelukket. Kommissionen indrømmer imidlertid, at den i praksis accepterer anvendelsen af ESI-midler til institutioner, hvis medlemsstaterne kan påvise, at finansieringen er en del af "afinstitutionaliseringsprocessen". [34]

33. Dette risikerer at blive problematisk set i forhold til de klare erklæringer og henstillinger fra FN's komité for rettigheder for personer med handicap. I vejledningen til personalet skal Kommissionen derfor meget klart definere, hvad en sådan proces indebærer [35] ved at opstille indikatorer for, hvordan den skal defineres. Desuden bør Kommissionen kontrollere, at processen er gennemsigtig, så den er underlagt offentlig kontrol. Vejledningen bør gøre det klart, at eventuelle undtagelser fra forbuddet mod finansieringsinstitutioner bør fortolkes snævert og afspejle FN-komitéens bemærkning om, at der ikke bør oprettes nye "langtidsinstitutioner" , og at ældre "*boliginstitutioner med langtidspleje*" ikke bør renoveres ud over "*de mest presserende foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte beboernes fysiske sikkerhed*" [36]

Overvågningsværktøjer

34. De fremskridt, der er gjort under de nationale programmer, kan kun vurderes, hvis Kommissionen får meningsfulde og rettidige oplysninger om deres resultater. Selv om Kommissionen skal basere sig på oplysningerne fra de nationale myndigheder, bør den også i højere grad tage hensyn til uafhængige informationskilder. Med henblik herpå bør den systematisk anvende rapporter fra nationale og regionale ombudsmænd, hvoraf mange også er en del af CRPD-overvågningsrammerne [37] . Kommissionen kunne også kontakte dem direkte om specifikke spørgsmål for at berige sin vurdering.

35. Kommissionen understregede betydningen af de nationale overvågningsudvalg [38] Da oplysningerne i de nationale programmer er generelle, kan Kommissionen have brug for

oplysninger om indkaldelserne af forslag for at kunne vurdere overholdelsen af kravet om, at finansierede aktioner bidrager til afinstitutionalisering. Overvågningsudvalgene drøfter og kommenterer forslagene. De er også involveret i fastlæggelsen af den metode og de kriterier, der anvendes til udvælgelse af projekter.

36. Deltagelse af organisationer, der repræsenterer personer med handicap, i overvågningsudvalg kan spille en afgørende rolle i denne proces. Kommissionen bør derfor opfordre medlemsstaterne til at lette deltagelsen af repræsentanter for sådanne organisationer. Kommissionen bør også kræve, at medlemsstaterne sikrer, at overvågningsudvalgets afgørelser, navnlig henstillinger til de nationale myndigheder om finansiering, offentliggøres på de relevante nationale myndigheders websteder i et tilgængeligt format. Kommissionen kan også tilskynde medlemsstaterne til at opfordre nationale ombudsmænd til at deltage i overvågningsudvalgene i en passende rolle (som rådgivere eller medlemmer).

Korrigerende foranstaltninger og overtrædelsesprocedurer

Ombudsmandens spørgsmål til Kommissionen

37. I 2020 modtog Kommissionen traktatbrudsklager mod Østrig og Polen vedrørende opførelse af institutionelle plejefaciliteter, som blev medfinansieret af ESI-fondene [39]. Ombudsmanden spurgte Kommissionen om status for disse overtrædelsesklaager.

38. Ombudsmanden spurgte også, under hvilke omstændigheder Kommissionen overhovedet ville overveje at indlede en traktatbrudsprocedure mod en medlemsstat vedrørende anvendelsen af ESI-midler.

39. Endelig ønskede Ombudsmanden at vide, hvilke foranstaltninger der er planlagt, hvis ESI-fondene anvendes i strid med kravene i konventionen om rettigheder for personer med handicap.

Svar fra Kommissionen

40. Kommissionen anførte, at den østrigske klage vedrører faciliteter for personer med handicap, der medfinansieres under det østrigske program for udvikling af landdistrikterne, som blev støttet af EFRU i perioden 2014-2020. Den polske klage vedrører otte projekter, der medfinansieres af EFRU. Kommissionen er i færd med at undersøge begge klagepunkter.

41. Kommissionen anførte, at hvis der er tale om en overtrædelse af chartret eller konventionen om rettigheder for personer med handicap i en institutionel plejefacilitet, der modtog støtte fra ESI-fondene, og hvis denne overtrædelse var knyttet til finansierede aktiviteter, og medlemsstaten ikke søgte at rette op herpå, kan Kommissionen anvende "finansielle

forvaltningsforanstaltninger" (afbrydelse eller suspension af betalinger eller en finansiell korrektion). I den forbindelse tager Kommissionen hensyn til overtrædelsens art, grovhed og finansielle konsekvenser ved fastlæggelsen af, hvilke korrigerende foranstaltninger der skal anvendes, jf. forordningen om fælles bestemmelser.

42. Hvis grundforudsætningerne ikke er opfyldt, kan Kommissionen beslutte ikke at refundere de relevante udgifter.

Ombudsmandens vurdering

43. Ombudsmandens vurdering tager hensyn til svarene fra nationale ombudsmænd og civilsamfundsorganisationer, der er blevet hørt i forbindelse med undersøgelsen, og som findes i bilaget.

44. Konventionen om rettigheder for personer med handicap [40] og EU's charter om grundlæggende rettigheder [41] forbyder forskelsbehandling på grund af handicap. Konventionen om rettigheder for personer med handicap fastsætter retten til en uafhængig tilværelse. [42] I chartret fastsættes retten for personer med handicap til at nyde godt af foranstaltninger, der sikrer uafhængighed. [43] I henhold til forordningerne om fælles bestemmelser bør medlemsstaterne og Kommissionen sikre overholdelse af EU-retten [44], herunder overholdelse af chartret og konventionen om rettigheder for personer med handicap [45] i forbindelse med gennemførelsen af ESI-fondene.

45. I 2021 udtrykte FN-komitéen bekymring over, hvordan EU-midler anvendes i flere EU-medlemsstater, og fremsatte henstillinger med henblik på at sikre, at midlerne anvendes i overensstemmelse med artikel 19 i konventionen om rettigheder for personer med handicap [46]. Ombudsmanden er imidlertid ikke klar over, at Kommissionen formelt har indledt traktatbrudsprocedurer mod en medlemsstat for at anvende ESI-midler til aktiviteter, der ikke overholder konventionen om rettigheder for personer med handicap, eller at den har besluttet at suspendere mellemliggende betalinger på grundlag af en begrundet udtalelse fra Kommissionen i henhold til artikel 258 i TEUF. [47]

46. Kommissionen har gjort det klart, at den kun formelt vil indlede traktatbrudsprocedurer som en sidste udvej, hvor der ikke kan opnås enighed med den medlemsstat, der mistænkes for ikke at overholde EU-retten [48]. Med henblik herpå understregede den de nationale domstoles rolle i håndhævelsen af EU-retten, herunder ved at indbringe sager for EU-Domstolen [49].

47. I forbindelse med en tidligere undersøgelse [50] understregede Ombudsmanden nytten af traktatbrudsprocedurer med henblik på at sikre, at medlemsstaterne overholder deres forpligtelser med hensyn til grundlæggende rettigheder, og at individuelle krænkelse af de grundlæggende rettigheder undgås. Dette har særlig betydning i betragtning af den sårbare situation, som mange personer med handicap befinder sig i, og de udfordringer, de kan stå over for i forbindelse med retssager på nationalt plan.

48. Ombudsmanden beklager, at Kommissionen ikke synes at have fulgt denne tilgang, navnlig med henblik på at anvende traktatbrudsprocedurer som et redskab til at sikre, at medlemsstaterne fremmer og ikke hæmmer fremskridt hen imod afinstitutionalisering og dermed overholder chartret og FN's konvention om rettigheder for personer med handicap i forbindelse med anvendelsen af EU-midler.

49. I forbindelse med en tidligere ombudsmandsundersøgelse [51] viste det sig, at Kommissionen indledte en intensiv dialog med de ungarske myndigheder om et EU-finansieret projekt, der ikke havde opfyldt forpligtelsen til at fremme afinstitutionalisering, efter at FN's Komité [52] havde givet udtryk for betænkeligheder. Ombudsmanden mener, at Kommissionen kunne anvende denne tilgang mere systematisk.

50. Selv om medlemsstaterne er ansvarlige for at udvælge og gennemføre projekter, der modtager ESI-midler, har Kommissionen et ansvar for at gribe ind, hvis den bliver opmærksom på, at et projekt ikke er i overensstemmelse med CRPD og forordningerne om fælles bestemmelser, navnlig hvad angår forpligtelsen til at fremme afinstitutionalisering. Navnlig bør Kommissionen, hvis FN-komitéen giver udtryk for bekymring over EU-finansierede aktiviteter overholdelse af bestemmelserne i FN's konvention om afinstitutionalisering, aktivt rejse spørgsmålet over for den berørte medlemsstat og overveje at pålægge finansielle sanktioner som fastsat i forordningen om fælles bestemmelser [53] .

Konklusion

På grundlag af undersøgelsen afslutter Ombudsmanden denne sag med følgende konklusion:

Denne undersøgelse afsluttes, da yderligere undersøgelser ikke er berettigede på nuværende tidspunkt. Nedenfor gives en række forslag til forbedringer.

Europa-Kommissionen, medlemmerne af Det Europæiske Netværk af Ombudsmænd og medlemmerne af EU-rammen i henhold til artikel 33, stk. 2, i UNCRPD vil blive underrettet om denne afgørelse .

Forslag til forbedringer

Vejledning

i) Kommissionen bør give klarere vejledning til medlemsstaterne og dens eget personale om behovet for at fremme afinstitutionalisering i forbindelse med anvendelsen af ESI-fondene samt midler, der anvendes under genopretnings- og resiliensfaciliteten. Udstedelsen af nye retningslinjer er en prioritet i betragtning af ændringerne i den nye forordning om fælles bestemmelser og de supplerende finansieringsprogrammer, der er oprettet som reaktion på covid-19-pandemien. Når vejledningen er vedtaget, bør den offentliggøres online for at lette

offentlig kontrol.

... til medlemsstaterne

II) I den vejledning, der er planlagt til 2023, bør Kommissionen give klare og utvetydige oplysninger om behovet for at fremme afinstitutionalisering, og hvordan dette kan opnås, navnlig i forbindelse med de tematiske grundforudsætninger i forordningen om fælles bestemmelser. Vejledningen bør indeholde eksempler på mulige foranstaltninger, der kan støtte afinstitutionalisering og overgangen til familie- og lokalsamfundsbase ret pleje.

III) Ved udarbejdelsen af denne vejledning bør Kommissionen indhente input fra organisationer, der repræsenterer personer med handicap.

IV) Vejledningen bør pålægge medlemsstaterne at:

a) i deres nationale programmer medtage oplysninger om deres strategier for afinstitutionalisering

B) sørge for, at de "partnerskabsaftaler" og operationelle programmer, som de forelægger for Kommissionen til godkendelse, er tilstrækkeligt detaljerede til, at de ikke kan omfatte opbygning af institutioner for personer med handicap og ældre

C) sikre, at aktiviteter, som de finansierer under EU's genopretnings- og resiliensfacilitet, bidrager til at fremme afinstitutionalisering

(d) bestræbe sig på systematisk at inddrage organisationer, der repræsenterer personer med handicap, i udformningen, udvælgelsen, gennemførelsen, overvågningen og evalueringen af de projekter, der er omfattet af ESI-fondene.

... for Kommissionens personale

V) I sin vurdering af, om nationale strategier og planer er i overensstemmelse med FN's konvention om rettigheder for personer med handicap og EU's lovgivning og politikker ("horisontale grundforudsætninger") bør Kommissionen:

(a) høre nationale menneskerettighedsinstitutioner og civilsamfundsorganisationer så tidligt som muligt i processen

hvor det er muligt, tage hensyn til nationale ombudsmænds undersøgelser af, om anvendelsen af EU-midler er forenelig med målet om at fremme afinstitutionalisering

C) prioriterer udtalelser om medlemsstaterne i FN's komité for rettigheder for personer med handicap.

vi) Kommissionen bør fastsætte indikatorer for, hvordan afinstitutionaliseringsprocessen kan

defineres, herunder behovet for at kontrollere, at medlemsstaternes afinstitutionaliseringsprocesser findes og er gennemsigtige.

(VII) Vejledningen bør gøre det klart, at eventuelle undtagelser fra forbuddet mod finansieringsinstitutioner bør fortolkes snævert og afspejle FN-komitéens bemærkning om, at der ikke bør oprettes nye "langtidsinstitutioner", og at ældre "*boliginstitutioner med langtidspleje*" ikke bør renoveres ud over "*de mest presserende foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte beboernes fysiske sikkerhed*".

Overvågningsudvalg

(VIII) Kommissionen bør tilskynde medlemsstaterne til at lette deltagelsen af organisationer, der repræsenterer personer med handicap, i overvågningsudvalgene. Kommissionen bør også tilskynde medlemsstaterne til at opfordre nationale ombudsmænd til at deltage i overvågningsudvalgenes arbejde i en passende rolle (som rådgivere eller medlemmer).

IX) Kommissionen bør kræve, at medlemsstaterne sikrer, at overvågningsudvalgets afgørelser, navnlig henstillinger til de nationale myndigheder om finansiering, offentliggøres på de relevante nationale myndigheders websteder i et tilgængeligt format.

Håndhævelse

(x) Kommissionen bør anlægge en mere proaktiv tilgang til håndhævelse, herunder gennem traktatbrudsprocedurer, navnlig når der rejses bekymring over, at ESI-finansierede aktiviteter er i strid med forpligtelsen til at fremme afinstitutionisering.

Emily O'Reilly Den Europæiske Ombudsmand

Strasbourg, den 27.4.2022

BILAG I: Svar fra ombudsmænd og civilsamfundsorganisationer i forbindelse med Ombudsmandens undersøgelse Overvågning

Svar fra nationale ombudsmænd

51. Nogle respondenter anførte, at ESI-fondene er blevet brugt til at finansiere overgangen fra store til mindre institutioner, og at de forventer, at midlerne fortsat vil blive brugt til at forbedre eksisterende institutioner eller opbygge nye.

52. Flere respondenter mente, at deres nationale myndigheder bør udvikle en specifik strategi for afinstitutionalisering. [54] Små udbydere af sociale tjenester bør have bedre adgang til ESI-fonde for at bidrage til at fremme afinstitutionalisering. [55] Organisationer, der repræsenterer personer med handicap, bør systematisk inddrages i udformningen, udvælgelsen, gennemførelsen, overvågningen og evalueringen af de projekter, der er omfattet af ESI-fondene.

53. Med hensyn til ombudsmændenes eventuelle deltagelse i overvågningsudvalgene understregede de respondenter, der støttede idéen, behovet for at revidere den nuværende metode for at sikre, at overvågningen er effektiv. Hvis ombudsmandens mandater ikke omfatter deltagelse i udvalg, og dette indebærer yderligere ressourcer, skal der tages hensyn til dette. [56] De fleste respondenter sagde, at overvågningen af midlerne ligger uden for deres mandat, men at de kan føre tilsyn med overvågningsorganerne [57] Nogle påpegede, at deltagelse i overvågningsudvalgene kunne hæmme deres institutionelle uafhængighed.

Svar fra civilsamfundsorganisationer

Støtte fra ESI-fondene til overgangen til pleje i nærmiljøet og familien

54. Det Europæiske Handicapforum (EDF) anførte, at den tematiske betingelse vedrørende afinstitutionalisering fortolkes forskelligt i de forskellige medlemsstater. Kommissionens retningslinjer bør være meget klare og ambitiøse og udarbejdes med input fra organisationer, der repræsenterer personer med handicap.

55. Det europæiske netværk for uafhængig tilværelse (ENIL) anførte, at forhåndsbetingelserne i programmeringsperioden 2014-2020 ikke har forhindret investeringer i institutioner for personer med handicap. Efter deres opfattelse vil dette ikke ændre sig med de grundforudsætninger, der gælder for programmeringsperioden 2021-2027, fordi:

i) Kommissionen har indtaget den holdning, at det er tilladt at investere i institutioner til længerevarende ophold for personer, der har behov for konstant pleje og lægeligt tilsyn, så længe medlemsstaterne gør fremskridt med hensyn til at sikre en uafhængig tilværelse og afinstitutionalisering [58] .

ii) I sin vurdering af, om medlemsstaterne opfylder de horisontale grundforudsætninger, støtter Kommissionen sig til de nationale forvaltningsmyndigheders synspunkter og indhenter ikke synspunkter fra nationale menneskerettighedsinstitutioner og civilsamfundsorganisationer.

Kommissionens overvågning

56. EUF sagde, at Kommissionen synes at være "overbebyrdet". Der er også en for stor afhængighed af lokale og nationale civilsamfundsorganisationer til at rapportere om misbrug af midler. Men disse organisationer har begrænset kapacitet til at udføre så intensivt arbejde.

Desuden kan de ikke let få adgang til oplysninger om foranstaltninger, der er planlagt for EU-midler, og de kan derfor ofte først fremsætte bemærkninger, når opbygningen/istandsættelsen af institutionerne er påbegyndt, hvilket er for sent.

57. ENIL sagde, at overvågningssystemerne i medlemsstaterne og på EU-plan ikke er robuste nok til at forhindre anvendelsen af ESI-midler til projekter, der opretholder social udstødelse og adskillelse af personer med handicap. Kommissionen bør påtage sig et større ansvar for at sikre, at projekter, der udvælges af medlemsstaterne til at modtage ESI-midler, overholder prioriteter som afinstitutionalisering. "Partnerskabsaftaler" og operationelle programmer, der forelægges Kommissionen til godkendelse, er imidlertid ofte vage nok til at dække opbygningen af institutioner for personer med handicap og ældre.

Civilsamfundets rolle i de nationale overvågningsudvalg

58. EUF sagde, at inddragelsen af civilsamfundsorganisationer i de nationale overvågningsudvalg varierer fra medlemsstat til medlemsstat. Handicaporganisationer (nationale handicapråd og lokale organisationer) bør inddrages i udvælgelsen og overvågningen af EU-finansierede foranstaltninger, navnlig for så vidt angår investeringer for at sikre afinstitutionalisering.

59. ENIL mener, at de organisationer, der repræsenterer personer med handicap, ikke i tilstrækkelig grad inddrages i projekternes gennemførelses-, overvågnings- og evalueringsfaser. Der er ingen midler til at yde teknisk støtte, der gør det muligt for dem at deltage. Mange små organisationer har ikke tilstrækkelige oplysninger om overvågningsudvalgenes arbejde eller om, hvordan de kan blive medlemmer. Der er også mangel på gennemsigtighed med hensyn til de investeringer, der er omfattet af ESI-fondene, idet der ofte heller ikke gives oplysninger i et tilgængeligt format. Selv hvor civilsamfundsorganisationer gør en betydelig indsats for at bidrage til høringer om disse spørgsmål, afvises deres bemærkninger ofte uden forklaring.

60. Organisationer, der er medlemmer af overvågningsudvalgene, finder, at møderne finder sted alt for sjældent, dækker for mange områder og er meget tekniske. Som følge heraf er organisationerne ikke i stand til at diskutere spørgsmål, der vedrører dem. Møderne finder ofte sted for sent, efter at potentielt problematiske foranstaltninger/projekter, der modtager ESI-midler, allerede er påbegyndt.

Pandemiens indvirkning på afinstitutionaliseringen

61. EUF sagde, at der er en reel risiko for, at uforholdsmæssige sundhedsvirkninger i institutionelle plejemiljøer under pandemien vil resultere i, at medlemsstaterne forsøger at investere mere i institutionel pleje. Dette ville i alvorlig grad underminere fremskridtene hen imod afinstitutionalisering. Selv om EUF anerkender, at Kommissionen har forsøgt at modsætte sig forslag om investeringer i institutioner, der er omfattet af visse nationale genopretnings- og resiliensplaner, frygter den, at disse investeringer stadig kan fortsætte. I betragtning af den større fleksibilitet, der gives medlemsstaterne under genopretnings- og resiliensfaciliteten i forhold til ESI-fondene, opfordrer EUF indtrængende Kommissionen til "drastisk" at intensivere

sin egen overvågning og til at tilbyde finansiel bistand til civilsamfundsorganisationer, der kan bistå den med overvågningen.

62. ENIL udtrykte bekymring over, at midler under genopretnings- og resiliensfaciliteten vil blive anvendt til at styrke den institutionelle pleje, navnlig for ældre. Disse EU-midler kan f.eks. anvendes til at tilvejebringe isolations- eller fysisk afstandsfaciliteter. ENIL fandt dokumentation i nogle udkast til nationale genopretnings- og resiliensplaner for planlagte investeringer i institutioner i nogle lande.

63. ENIL påpegede også, at store institutioner for personer med handicap (for børn, voksne og ældre) fortsat nyder godt af ESI-fondene. Mange børn med handicap blev flyttet til mindre boligfaciliteter i stedet for at blive returneret til deres familier eller forsynet med andre former for familiebaseret pleje. Der er ikke nok investeringer i personlig bistand og tilgængelige boliger under ESI-fondene. I de fleste medlemsstater, som har haft *overgangen fra institutionel pleje til pleje i nærmiljøet som finansieringsprioritet*, er personer med handicap blevet flyttet fra store til mindre institutioner (med forskellige navne). Kommissionen bør gøre brug af den anden revision af EU foretaget af FN's Komité for Rettigheder for Personer med Handicap, der finder sted i 2022, som en mulighed for at tage ved lære af programmeringsperioden 2014-2020.

Korrigerende foranstaltninger og overtrædelsesprocedurer

Bemærkninger fra civilsamfundsorganisationer

64. ENIL anførte, at overtrædelsesproceduren mod Østrig og Polen (samt sagen mod Rumænien fra det foregående år) har været i gang i mere end et år. Kommissionen meddelte ENIL, at den agter at afslutte alle tre procedurer. ENIL har gjort gældende, at Kommissionen udelukkende støtter sig på de nationale myndigheders synspunkter. Den anmodede ikke om udtalelser fra f.eks. polske eller østrigske ombudsmænd. ENIL hørte den polske ombudsmand om traktatbrudsklagen vedrørende Polen. Ifølge ENIL udtrykte den polske ombudsmand bekymring over afinstitutionaliseringsprocessen i Polen og dens overholdelse af menneskerettighedsstandarderne. Ifølge ENIL har den polske ombudsmand kapacitet til at vurdere, om EU-finansierede aktiviteter undergraver fremskridt i retning af afinstitutionalisering.

65. ENIL sagde, at Kommissionen hidtil ikke har konstateret en overtrædelse af EU-retten eller anvendt andre sanktioner i forbindelse med ESI-finansierede foranstaltninger vedrørende institutioner for personer med handicap og ældre.

[1] Se f.eks.: C-335/11 og C-337/11, *HK Danmark mod Dansk almennyttigt Boligselskab og HK Danmark mod Dansk Arbejdsgiverforening*, dom af 11. april 2013, præmis 30 <https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-335/11&language=EN> [Link]; og

C-363/12, *Z. mod A Government Department, direktionen for en fællesskabsskole*, dom af 18. marts 2014, præmis 73 <https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=en&num=C-363/12> [Link]

[2] Rådets afgørelse af 26. november 2009 om Det Europæiske Fællesskabs indgåelse af De Forenede Nationers konvention om handicappedes rettigheder

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32010D0048> [Link]

[3] FN's Højkommissariat for Menneskerettigheder har beskrevet afinstitutionisering som *en proces, der giver mulighed for et skift i levevilkår for personer med handicap, fra institutionelle og andre adskilte rammer til et system, der muliggør social deltagelse, hvor der ydes tjenester i samfundet efter individuel vilje og præference*". Se: De Forenede Nationers Generalforsamling (2014), Temastudie om handicappedes ret til at leve uafhængigt og indgå i samfundet: rapport fra FN's højkommissær for menneskerettigheder, A/HRC/28/37, punkt 25.

[4]

<https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities/committee-on>
[Link]

[5] Generel bemærkning nr. 5, 27. oktober 2017, punkt 15 og 15, litra e):

<https://digitallibrary.un.org/record/1311739?ln=en> [Link]

[6] Afsluttende bemærkninger til Den Europæiske Unions oprindelige rapport af 2. oktober 2015, punkt 51: <https://digitallibrary.un.org/record/812354?ln=en> [Link]

[7] Forordning (EU) 2021/1060 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond Plus, Samhørighedsfonden, Fonden for Retfærdig Omstilling og Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond og om finansielle regler for nævnte fonde og for Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden, Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet for finansiell støtte til grænseforvaltning og visumpolitik

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32021R1060> [Link]

[8] Forordning (EU) nr. 1303/2013 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32013R1303> [Link]

[9] Præambel, 13. betragtning til forordning (EU) nr. 1303/2013 og præambelen, sjette betragtning, og artikel 9, stk. 3, i forordning 2021/1060.

[10] Sag 417/2018/JN og 1233/2020/MMO.

[11] EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder har vurderet medlemsstaternes anvendelse af ESI-fondene til opbygning og renovering af institutionelle plejefaciliteter:

https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2017-independent-living-part-ii-funding-budgeting_en.pdf
[Link]

[12]

<https://spcommreports.ohchr.org/TMResultsBase/DownloadPublicCommunicationFile?gId=25267>
[Link]

[13] Deres svar kan findes på:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/155220> [Link]

[14] Medlemsstaterne skal udpege overvågningsudvalg til at kontrollere, at de operationelle programmer, der anvender ESI-fondene, gennemføres korrekt. Udvalgene ledes af den nationale forvaltningsmyndighed og består af regionale, økonomiske og arbejdsmarkedsparter. Europa-Kommissionen har en rådgivende rolle i udvalget.

[15] Ombudsmænd fra Østrig, Baskerlandet, Belgien, Tjekkiet, Kroatien, Danmark, Estland, Finland, Frankrig, Island, Letland, Malta, Portugal, Rumænien, Slovenien, Spanien, Sverige og Trento i Italien svarede. Deres svar kan findes på:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/155220> [Link]

[16] Grundforudsætningerne er fastsat i forordning 2021/1060: "Horisontale grundforudsætninger": Medlemsstaterne bør have en national ramme for gennemførelsen af FN's konvention om rettigheder for personer med handicap, herunder målbare mål, dataindsamlings- og overvågningsmekanismer og ordninger til at sikre, at deres politikker, lovgivning og standarder vedrørende handicappedes og ældres rettigheder afspejles korrekt i udarbejdelsen og gennemførelsen af programmer, der modtager ESI-midler. Hvis en sådan grundforudsætning ikke er opfyldt, er forslaget ikke støtteberettiget.

"Tematiske grundforudsætninger": i) For at være berettiget til finansiering til integration af marginaliserede befolkningsgrupper skal medlemsstaterne have en national strategisk politisk ramme for social inklusion og fattigdomsbekæmpelse, som indeholder foranstaltninger til fremme af overgangen fra institutionel pleje til pleje i nærmiljøet. (II) For at være berettiget til finansiering af lige adgang til sundhedspleje skal medlemsstaterne have en national eller regional strategisk politikramme for sundhed, som indeholder foranstaltninger til fremme af lokalsamfundsbaseerede tjenester.

[17] Et nødfinansieringsprogram under de europæiske struktur- og investeringsfonde:

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/factsheets/2020/coronavirus-response-investment-i
[Link]

[18] Præambel, 13. betragtning og artikel 21-24 i forordning 2021/1060 . *"Hvert program fastlægger en strategi for programmets bidrag til de politiske mål (...) skal bestå af en eller flere prioriteter (...)."*

[19] Præambel, 18. betragtning og artikel 10-14 i forordning 2021/1060. *" Partnerskabsaftalen bør være kortfattet og strategisk dokument, der styrer forhandlingerne mellem Kommissionen og den berørte medlemsstat om udformningen af programmer (...)."*

[20] Præambel, 55. betragtning til forordning 2021/1060.

[21] <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1484> [Link]

[22] Der er to sæt retningslinjer for Kommissionens personale vedrørende afinstitutionalisering. Den første giver generel rådgivning om anvendelsen af *forhåndsbetingelserne*, herunder dem, der vedrører afinstitutionalisering:

https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/eac_guidance_esif_part2_en.pdf [Link]. Den anden vejledning fokuserer på, hvordan man kan "operationalisere"

afinstitutionalisering gennem fondene. Den identificerer eksempler på foranstaltninger, der skal finansieres af ESF og EFRU, f.eks. udvikling af afinstitutionaliseringsstrategier og tilpasning af infrastrukturen til at levere lokalsamfundsbaseerede tjenester:

https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/guidance_deinstitutionalisation.pdf [Link].

[23] I november 2019 udarbejdede den europæiske ekspertgruppe om overgangen fra institutionel pleje til pleje i nærmiljøet et udtømmende dokument: [en tjekliste for at sikre, at EU-finansierede foranstaltninger bidrager til en uafhængig tilværelse ved at udvikle og sikre adgang til familiebaseerede og lokalsamfundsbaseerede tjenester](#). [Link]

[24] Artikel 23 i forordning 2021/1060

[25] omfattet af forordning (EU) nr. 1303/2013

[26] forordning (EU) nr. 1303/2013 — generel forhåndsbetingelser 3.

[27] forordning (EU) nr. 1303/2013 — tematiske forhåndsbetingelser 9.1.

[28] Findes på https://ec.europa.eu/regional_policy/en/atlas/programmes [Link]

[29] omfattet af forordning 2021/1060

[30] artikel 15.4 i forordning 2021/1060.

[31] Bilag III til retningslinjerne for sikring af overholdelsen af Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder i forbindelse med gennemførelsen af ESI-fondene:

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52016XC0723\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52016XC0723(01)) [Link]

[32] OI/8/2014/AN <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/59836> [Link]

[33] Bilag IV, punkt 4.4 og 4.6, i forordning 2021/1060: "Strategiske politiske rammer for sundhed og langtidspleje" og "nationale strategiske politiske rammer for social inklusion og fattigdomsbekæmpelse"

[34] Jf. punkt 13 i hans afgørelse.

[35] FN's særlige rapportør om rettigheder for personer med handicap bemærkede efter at have besøgt Europa-Kommissionen (og andre EU-institutioner) i marts 2022, at "*bestemmelsen om ligestilling/ikkeforskelsbehandling i konventionen om rettigheder for personer med handicap (og faktisk i EU's charter) ikke kan gøres til genstand for en "progressiv realisering"*".
<https://www.ohchr.org/en/press-releases/2022/03/un-expert-hails-eu-commitment-disability-rights>
[Link]

[36] Almindelig bemærkning nr. 5 af 27. oktober 2017, punkt 49:
<https://digitallibrary.un.org/record/1311739?ln=en> [Link]

[37] I henhold til artikel 33, stk. 2, i UNCPRD skal de deltagende stater etablere en ramme for at fremme, beskytte og overvåge gennemførelsen af konventionen.

[38] I henhold til artikel 38-40 i forordning 2021/1060 deltager Kommissionen i disse udvalg med rådgivende funktion.

[39] I 2019 modtog Kommissionen også en traktatbrudsklage mod Rumænien om samme sag.

[40] Artikel 5 i konventionen om rettigheder for personer med handicap.

[41] chartrets artikel 21.

[42] Artikel 19 i konventionen om rettigheder for personer med handicap fastsætter, at parterne bør træffe foranstaltninger til at sikre handicappedes ret til at leve uafhængigt og blive inkluderet i samfundet.

[43] I henhold til chartrets artikel 26 har personer med handicap ret til at drage fordel af alle foranstaltninger, der sikrer deres uafhængighed, sociale og erhvervsmæssige integration og deltagelse i samfundslivet.

[44] Præambel, 55. betragtning til forordning 2021/1060 og 12. betragtning til og artikel 6 i forordning (EU) nr. 1303/2013.

[45] Artikel 9 i forordning 2021/1060.

[46] FN's traktatorgandatabase, tilgængelig på:

https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/TBSearch.aspx?Lang=en&TreatyID=4&DocTypeID=5
[Link]

[47] Kommissionen kan afgive en begrundet udtalelse og suspendere betalingerne, forudsat at *der er en tilstrækkelig direkte forbindelse mellem det spørgsmål, der behandles i den begrundede udtalelse, og de pågældende udgifter til at bringe dens lovlighed og formelle*

rigtighed i fare. Præambel, 70. betragtning til forordning 2021/1060

[48] Meddelelse fra Kommissionen, EU-retten: bedre resultater gennem bedre anvendelse:
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2017.018.01.0010.01.ENG
[Link]

[49] Ibidem, præmis 2.

[50] OI/8/2014/AN <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/59836> [Link]

[51] Sag 1233/2019/MMO: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/55112> [Link]

[52] CRPD/C/HUN/IR/1, 17. september 2020 på: <https://bit.ly/3elqo31>

[53] Som fastsat i forordning 2021/1060. F.eks. afbrydelse af betalingsfristen (artikel 96) eller suspension af betalinger (artikel 97).

[54] Ombudsmænd fra Østrig, Baskerlandet, Tjekkiet, Estland, Letland, Slovenien

[55] Ombudsmænd fra Østrig, Kroatien, Tjekkiet, Estland og Slovenien

[56] Danmark, Estland, Finland, Malta og Portugal

[57] Østrig, Baskerlandet, Tjekkiet, Kroatien, Rumænien, Slovenien, Spanien, Sverige

[58] ENIL henviste til en juridisk udtalelse, der var genstand for en tidligere klage til Ombudsmanden (417/2018/JN): <https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/52034> [Link]